

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. P. Szaba v trestnej veci proti odsúdenému **P. W.** vo veci návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 6 Tos 7/2014 na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v Bratislave o návrhu na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Trestná vec odsúdeného P. W. vedená pod sp. zn. 6 Tos 7/2014 sa Krajskému súdu v Trnave **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Odsúdený P. W. podal 19. augusta 2013 podľa § 411 Tr. por. na Okresný súd Piešťany návrh na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd Piešťany uznesením zo 17. októbra 2013, sp. zn. 4 Nt 121/2013, podľa § 411 ods. 1 Tr. por. návrh odsúdeného P. W. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odsúdený P. W. prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť.

Vec bola predložená na rozhodnutie Krajskému súdu v Trnave 13. januára 2014, pričom elektronickou podateľňou bola pridelená do senátu 6 To.

Predseda senátu 6 To JUDr. P. S. podľa § 32 ods. 1 Tr. por. vzniesol námietku zaujatosti a požiadal o vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania, keďže v osobe odsúdeného ide o syna jeho bývalej kolegyne, sudkyne Krajského súdu v Trnave JUDr. D.W., ktorá je toho času už na dôchodku.

Pre rovnaký dôvod vzniesli námietku zaujatosti aj ostatní členovia senátu 6 To sudcovia JUDr. M. J. a JUDr. I. I., ako aj ďalší sudcovia z trestnoprávneho kolégia, a to zo senátov 3 To JUDr. D. Š., JUDr. J.K.JUDr. V. T. a 5 To JUDr. Ľ. J., JUDr. T. B., JUDr. V. V..

Z uvedeného dôvodu predseda Krajského súdu v Trnave JUDr. A. J. 28. januára 2014 predložil trestnú vec odsúdeného P. W. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom na jej odňatie a prikázanie inému krajskému súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal návrh predsedu Krajského súdu v Trnave na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave a jej prikázanie inému krajskému súdu, vyjadrenia sudcov senátov 3 To, 5 To a 6 To Krajského súdu v Trnave ako aj obsah súdneho spisu a zistil, že návrh nespĺňa zákonom požadované podmienky.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.**

Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci príslušnému súdu podľa § 23 Tr. por.

Odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por. je výnimkou z vyššie uvedenej ústavnej zásady.

Dôležité dôvody v zmysle § 23 Tr. por. môžu byť dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania.

Medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. patrí aj **vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania.**

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi a splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Dôvody možného vzniku pochybností uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sú uvedené taxatívne. Spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednávanej veci, alebo pomer úradnej osoby k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne ich splnomocnencom a obhajcom.

Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosť). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel **pro foro interno**, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Aplikujúc tento prístup potom rozlišujeme nestrannosť **subjektívnu** (konkrétne) a nestrannosť **objektívnu alebo štrukturálnu** (abstraktnú).

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sa sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával.

Práve tu sa uplatňuje teória zdania, podľa ktorej **nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán, a predovšetkým obvineného.**

V posudzovanej veci iba sudcovia trestnoprávneho kolégia zo senátov 3 To, 5 To a 6 To Krajského súdu v Trnave vzniesli námietku zaujatosti z dôvodu, že matkou odsúdeného P. W. je ich bývalá kolegyňa, ktorá pred odchodom do dôchodku pracovala tiež na trestnoprávnom kolégiu.

I keď zákon v § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done"), nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 30 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z pojednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Preto k vylúčeniu sudcov z pojednania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať .

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu.

Podľa § 32 ods. 1 Tr. por. ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. **O vylúčení sudcu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu.**

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však v posudzovanom prípade bude povinný preskúmať iný senát Krajského súdu v Trnave, a to prípadne pozostávajúci aj zo sudcov z iných kolégií.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky **nezistil splnenie zákonných podmienok na vylúčenie všetkých sudcov krajského súdu** a tým zároveň aj splnenie zákonných podmienok na odňatie a prikázanie veci, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 30. januára 2014

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová